

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 195/07-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. júla 2007 predbežne prerokoval sťažnosť K. F., V., zastúpeného advokátom JUDr. J. G., Advokátska kancelária, T., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 50 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj pre namietané porušenie jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 3 To 52/2006-203 z 12. marca 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť K. F. o d m i e t a pre nedostatok právomoci.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. mája 2007 doručená sťažnosť K. F., V. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 50 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 To 52/2006-203 z 12. marca 2007.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Prievidza (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1T 170/2004-182 z 23. januára 2006 odsúdený za trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, ods. 2 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov účinný do 31. decembra 2005 (ďalej len „Trestný zákon“). O podanom odvolaní sťažovateľa rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 3 To 52/2006-203 z 12. marca 2007, ktorým prvostupňový rozsudok zrušil len vo výroku o treste zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá všetkého druhu a ostatné výroky ponechal nedotknuté.

Sťažovateľ je toho názoru, že krajský súd uvedeným rozhodnutím porušil čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru „*tým, že sa s jeho obhajobou súd nedostatočne a v rozpore s vykonanými dôkazmi vysporiadal*“.

Sťažovateľ sa takisto domnieva, že týmto rozhodnutím bol porušený aj „*článok 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v ňom vyjadrený princíp prezumpcie neviny a článok 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a v ňom vyjadrené právo na obhajobu*“.

Sťažovateľ argumentuje nasledovne: „*Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne vychádza zo záveru opretého iba o jeden dôkaz – znalecký posudok rakúskeho znalca a jeho záverom prispôsobenú výpoveď svedkyne V. P., pričom aj túto výpoveď nehodnotí objektívne, ale vyvodzuje z nej záver, ktorý nemôže obstať, t.j. že z jej výpovede vyplýva, že do vozidla sťažovateľa nemohlo naraziť iné vozidlo.*

Súd poukazuje na závery znaleckého posudku rakúskeho znalca, ktorý ako jediný považuje za správny, hoci ho ako znalecký posudok ani nemožno brať, je len listinným dôkazom, nebola možnosť v konaní pred súdom tohto znalca vypočúť.

Súd obchádza obranu sťažovateľa a nevysporiadava sa s ňou, obchádza chyby rakúskych policajných orgánov a vyberá si len tie dôkazy, ktoré zapadajú do skutkovej verzie zvolenej súdom.

Takýto postup súdu, je možné považovať za postup, v ktorom absentuje zákonné a ústavne konformné odôvodnenie rozhodnutia v zmysle čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Ak odôvodnenie rozhodnutia neobsahuje vysporiadanie sa s obranou obvineného, sú právne závery súdu porušením ústavného princípu zákazu ľubovôle v rozhodovaní, preto je potrebné takéto rozhodnutie považovať za stojace v rozpore s čl. 36 ods. 1 Listiny, ako i s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“

Vzhľadom na uvedené skutočnosti v závere sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal vo veci nasledovný nález:

„Rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne č.k. 3To 52/2006 zo dňa 12.3.2007 v trestnej veci sťažovateľa, došlo k porušeniu ústavného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článkov 8 ods. 2 a 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, k porušeniu práva sťažovateľa podľa článku 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v ňom vyjadreného princípu prezumpcie neviny a ústavného práva na obhajobu podľa článku 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.

Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 3To 52/2006 zo dňa 12.3.2007 sa zrušuje a vec sa vracia tomuto súdu.“

II.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 50 ods. 2 ústavy každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy má obvinený právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa čl. 8 ods. 2 listiny nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak než z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov konania.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy

podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstatou sťažovateľovej sťažnosti je tvrdenie, že k porušeniu jeho základných práv zaručených čl. 46 ods. 1, čl. 50 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy, čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práv zaručených čl. 6 ods. 1 dohovoru malo dôjsť rozhodnutím krajského súdu v konaní o odvolaní vedenom pod sp. zn. 3 To 52/2006 tým, že krajský súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia *„nevysporiadal s obranou sťažovateľa a pri posudzovaní viny vychádzal z dôkazných prostriedkov svedčiacich v neprospech sťažovateľa – posudok rakúskeho znalca, ktorému prispôboval hodnotenie ostatných dôkazov“*.

Sťažovateľ v odôvodnení svojej sťažnosti tiež konštatuje, že znalecký posudok, ktorý krajský súd *„ako jediný považuje za správny“*, nemožno považovať za znalecký posudok, pretože *„nebola možnosť v konaní pred súdom tohto znalca vypočúť“*.

Právomoc ústavného súdu vyplývajúca z čl. 127 ods. 1 ústavy je vo vzťahu k všeobecným súdom limitovaná princípom subsidiarity, podľa ktorého poskytuje ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 368 ods. 1 zákona č. 301/2005 Trestný poriadok v znení neskorších predpisov účinného od 1. januára 2006 (ďalej len „Trestný poriadok“) možno podať proti rozhodnutiu súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená dovolanie.

Podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku môže právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 dovolaním napadnúť obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Podľa § 371 písm. c) Trestného poriadku je dôvodom dovolania porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom.

Podľa § 371 písm. g) Trestného poriadku je dôvodom dovolania skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Podľa § 268 ods. 2 Trestného poriadku pri výsluchu znalca na hlavnom pojednávaní sa použijú ustanovenia § 258 ods. 3 a ods. 4 a § 259 primerane. Namiesto výsluchu znalca možno čítať zápisnicu o jeho výpovedi alebo jeho písomný znalecký posudok, ak znalec bol pred podaním znaleckého posudku poučený podľa § 144, nie sú pochybnosti o správnosti a úplnosti znaleckého posudku a prokurátor i obžalovaný s tým súhlasia.

Podľa § 258 ods. 3 Trestného poriadku po skončení výsluchu obžalovaného prokurátorom má právo vypočúť obžalovaného jeho obhajca.

Proti namietanému pochybeniu krajského súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 3 To 52/2006 spočívajúcom v nevypočutí znalca na hlavnom pojednávaní, a tým aj v odňatí možnosti obhajoby vypočúť ho, disponuje sťažovateľ dostupným a účinným právnym prostriedkom nápravy - dovolaním. Sťažovateľ môže tento mimoriadny opravný prostriedok proti rozsudku krajského súdu č. k. 3 To 52/2006-203 z 12. marca 2007 uplatniť na základe zákona (Trestného poriadku). Ochranu sťažovateľovým právam je v tomto prípade oprávnený, ale aj povinný poskytnúť Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v dovolacom konaní.

Právomoc najvyššieho súdu preskúmať v danom prípade v rámci dovolacieho konania rozsudok krajského súdu č. k. 3 To 52/2006-203 z 12. marca 2007 vylučuje právomoc ústavného súdu v uvedenej veci.

Sťažovateľ v sťažnosti poukázal na procesno-právnu vadu postupu krajského súdu z dôvodov, ktoré sú zároveň, ako sa už uviedlo, prípustnými dôvodmi pre podanie dovolania [§ 371 písm. c) a § 237 písm. g) Trestného poriadku].

Ústavný súd preto konštatuje, že za danej situácie by bolo predčasné a právne irelevantné hodnotiť namietané rozhodnutie izolovane, len z pohľadu požiadavky ústavne akceptovateľného odôvodnenia rozhodnutia. Úspech sťažovateľa v dovolacom konaní môže

totiž priniest' následný zvrät v celej dôkaznej situácii a s tým spojené nové rozhodnutie vo veci.

Pokiaľ teda ide o námietky, ktoré sťažovateľ opísal vo svojej sťažnosti ako ťažiskové, a síce porušenie práva na spravodlivé súdne konanie postupom súdu, ktorý sa podľa názoru sťažovateľa s jeho obhajobou vysporiadal nedostatočne a ktorý dôkaznú núdzu pričítal na jeho ťarchu, v rozpore s princípom prezumpcie nevinny, ústavný súd vzhľadom na uvedené konštatovanie iba rámcovo pripomína, že podľa konštantnej judikatúry nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis, II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje tiež na to, že obsahom základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, resp. I. ÚS 3/97).

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 uvedeného zákona pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok

V Košiciach 17. júla 2007